

Foto: Joachim Adrian

I dag er Storbritannien verdens største marked for havvind, mens Kina er på vej til at overtage førstepladsen. Men Danmark, der startede erhvervsbølgen, er stadig godt forsynet: Her er det Lillegrund syd for Øresundsbroen.

Kæmperapport slår fast: Havvind kan dække hele klodens strømforbrug 11 gange

Potentialet for havvind er »næsten uendeligt«, siger direktøren for OECD's energitænkertank, Fatih Birol. Fredag præsenterer han en ny stor rapport i Danmark, som hele verden skylder en tak, mener han.

Vindkraft fra havet har potentialet til at blive en af klodens vigtigste energikilder. Med bare nogle få teknologiske fremskridt kan det dække hele klodens elektricitetsforsyning mange gange og hamre udledningen af drivhusgasser ned. Men det kræver en koncentreret indsats fra verdens stater.

Sådan lyder budskabet fra Fatih Birol, direktør for International Energy Agency (IEA), der rådgiver de vestlige landes organisation OECD om energipolitik. IEA lancerer fredag den

hidtil største globale rapport om havvind, og den tyrkiske økonom – en af de mest magtfulde personer i global energipolitik – er begejstret.

Han medgiver, at det kan virke sært at fokusere på en energikilde, der i dag står for sølle 0,3 procent af den globale elproduktion. Men det tal vil selv uden indgreb blive 15-doblet i løbet af de næste 20 år, spår han. Stigningen kan blive mange gange større, hvis stater og energibranche er parat til at gå fuldt ind.

»Potentialet for havvind er næsten uendeligt«, konstaterer han i et eksklusivt interview med Politiken.

»I de seneste ti år har der været to områder, hvor teknologiske fremskridt fuldstændig har forandret energimarkedene. Det ene er skiferolie, især fra USA. Det andet er udviklingen inden for solenergi. Havvind har muligheden for at blive det tredje«.

I analysen har IEA kortlagt, hvor på kloden det giver mening at opstille havvindmøller, og krydset det med, hvor meget det blæser de samme steder.

Hvis man frem til 2040 alene opstiller møller relativt tæt på kysten, op til 60 kilometer ude på havet – og på relativt lave dybder, op til 60 meter – vil det være nok til at producere mere end dobbelt så meget elektricitet, som verden har brug for, konstaterer rapporten.

Hvis man supplerer med flydende havvindmølleparker, der kan ligge længere ude og på dybere vand, eksploderer tallet: Så kan der produceres 11 gange så meget elektricitet, som verden har brug for. Teknikken er under udvikling og bruges i dag allerede i olie- og gasindustrien.

Ud over teknologiske fremskridt er der to store forhindringer, som nationalstaterne straks bør kaste sig over, mener Fatih Birol. Den ene er at udbygge elnettene, for det nytter intet at producere strøm til havs, hvis den ikke kan bringes ud til virksomheder og forbrugere. Det andet er at udbyde nye arealer til havvind.

»De to områder har brug for opmærksomhed fra regeringernes side, og det er hele grunden til, at vi har investeret tid og kræfter i at lave denne rapport«, siger han.

Brint kan være en mirakelkur

Nu kan det lyde mærkeligt at producere 11 gange så meget strøm, som man skal bruge. Men det giver faktisk mening, siger Fatih Birol, for el står kun for omtrent en femtedel af verdens energiforbrug. Resten går til opvarmning, industri, transport og meget mere.

Her kan havvindmøller også have en stor rolle, mener han. Elektriciteten kan bruges til at lagre energi i brint, og den brint kan igen leveres til nogle af de sektorer, der har allersværest ved at skære i energiforbruget – shipping, stål og jern, kemikalier og endda boliger: En vindmøllepark som Horns Rev med en kapacitet på 400 MW kan producere nok CO₂-effektiv brint til at opvarme 100.000 huse, fremgår det af rapporten.

IEA, der har hovedsæde i Paris, lancerer normalt sine rapporter i London, et hovedkvarter for erhvervspressen. Denne gang gøres der en undtagelse: Fatih Birol tager direkte fra interviewet med Politiken til lufthavnen, så han kan præsentere undersøgelsen fredag på Frederiksberg Rådhus. Det skyldes Danmarks særlige rolle, siger han.

»Jeg vil gerne hylde den danske indsats som fødselsstedet for havvind. Det er en flot gave fra Danmark til resten af verden, som fortjener en politisk gestus som tak. Og så vil jeg gerne sende et signal til resten af verden«, siger han.

Flere danske selskaber er fortsat centralt placeret i branchen. Ørsted er klart den største ejer af havmølleparker foran tyske RWE og kinesiske China Longyuan. Blandt mølleproducenter overgås MHI Vestas kun af spanske Siemens Gamesa, der har rødder i danske Bonus Energy.

I brancheorganisationen Wind Denmark er direktør Jan Hylleberg begejstret og sammenligner Nordsøen med et »Silicon Valley for havvind«.

»Rapporten understreger, at havvind er et vitalt element i kapløbet om at gøre verdens energiforsyning grønnere, samt at havvind er en væsentlig løftestang for at nå målsætningerne i Parisaftalen«, siger han.